

En skole for framtida

Oslo trenger en skolepolitikk som tar konsekvensen av at elevene er hele mennesker. Den skal sette skolene i stand til å møte elevene på dette grunnlaget. Dette er en forutsetning for kjerneoppdraget skal lykkes: At alle barn skal lære mest mulig, mestre skolen og finne sin plass i fellesskapet. SV ønsker at et bredere kunnskapssyn skal herske i skolen der flere fag og disipliner løftes fram for å oppfylle skolens formålsparagraf. Skolen skal lytte til sine lærere og sine elever. Oppgaven er å sikre alle barn en god og trygg oppvekst med solid læring som rustet dem for framtida.

Tillitsreform - Profesjonelt og faglig handlingsrom

For at skolen skal lykkes med å gi barn og ungdom best mulig lærings- og utviklingsmuligheter, må makt flyttes nedover i systemet, det lokale og profesjonelle handlingsrommet må bli større og elevenes stemme må bli hørt og reelt prege utviklingen av skolen. Barn og unge i Oslo skal møte en skole der alle – både de store talentene og de med en svært tung bagasje – får den oppfølging og tilrettelegging de trenger for å utvikle sitt potensial i trygge omgivelser med voksne som ser dem hver dag.

Osloskolen er svært kompleks, og det som fungerer godt ett sted, er ikke alltid oppskriften på suksess et annet. Derfor må vi utvikle styringsprinsipper og –systemer som skaper lokalt, profesjonelt handlingsrom. Tidstyver må identifiseres og rapporteringskrav må fjernes dersom de ikke bidrar konstruktivt til barn og unges læringsprosess og innskrenker handlefriheten for skolene.

Barn og unges behov er forskjellige, og skolen må få større rom til å møte elevene med skreddersøm. Valgfriheten skolene har fått når det gjelder halvårsvurdering og gjennomføring av Osloprøvene er konkrete eksempler på utvidelse av handlingsrommet. SV ønsker at videreutvikling av skolen skjer gjennom skolebasert utvikling der tiltak er forankret, og drevet fram, av lærere og skoleledelse i samarbeid med elevene og hjemmet.

Oslo SV skal bidra til å løfte diskusjoner om verdier, barne- og læringssyn, profesjonelt handlingsrom, åpenhet, skolebasert utvikling, og elevmedvirkning, og dermed bidra til en kulturendring og til å flytte makt nedover.

Oslo SV vil:

- I samarbeid med elever, lærere, rektorer og skolens råd og utvalg identifisere og gjennomføre konkrete tiltak som bidrar til å øke det profesjonelle handlingsrommet.
- Fjerne unødvendige rapporteringskrav.

Flere supre lærere, ikke ensomme «superlærere»

Det er på høy tid å gjøre de overfylte klasserommenes tidsalder til historie. Flere lærere er nødvendig for å videreutvikle den gode Osloskolen. Høyresidas mantra om at vi «ikke trenger flere lærere, vi trenger bedre lærere» vitner om mangelfull og gammeldags forståelse for hva en god skole er. Kvalitet og kvantitet henger sammen. Når vi øker lærertettheten i skolen, får gode lærere mulighet til å gjøre en enda bedre jobb både for de elevene som trenger større utfordringer og de som har behov for ekstra støtte.

I Oslo har det rødgrønne byrådet tilført midler til 200 nye lærerstillinger. SV har ingen planer om å stoppe der. Tvert imot er dette en viktig begynnelse. Vi har allerede startet arbeidet med å innføre lærernormen vedtatt av Stortinget. Denne normen har SV kjempet for i årevis slik at hver eneste skole er sikret en lærer per 15 elever på 1. – 4. trinn og en lærer per 20 elever på 5. – 10- trinn. Nå må Stortinget følge opp eget vedtak med friske midler til kommunene slik at normen kan innfris og alle elever sikres en skoledag hvor lærerne har tid til å se, utfordre, følge opp og tilrettelegge opplæringen for hver enkelt.

Vi vet at tidlig innsats er viktig både for å fange opp elever som trenger ekstra oppfølging, og for å holde på interessen og skolemotivasjonen hos elever som i utgangspunktet presterer høyt. Også for å øke fremtidig gjennomføring i videregående skole, er tidlig innsats avgjørende. Men satsing på de yngste elevene må ikke gå på bekostning av høyere skoletrinn. SVs skolepolitikk skal derfor kjennetegnes av «tidlig og varig innsats» der elevene er sikret god oppfølging gjennom hele utdanningsløpet. Slik gjør vi den gode Osloskolen enda bedre, og slik øker vi innsatsen mot frafall i videregående opplæring.

Oslo SV vil:

- Sikre tidlig og varig innsats gjennom høyere lærertetthet i hele grunnskoleløpet.
- Sikre at den nasjonale lærernormen blir gjennomført i Oslo med statlig fullfinansiering.
- Øke grunnfinansiering av grunnskolen og videregående opplæring slik at alle skoler får større handlingsrom.

Mer læring i en variert og aktiv skoledag

I alle klasserom sitter det barn og ungdommer med ulike erfaringer som påvirker deres læringskapasitet på grunnleggende måter. Den kunnskapen vi har om omfang viser at det statistisk sett sitter barn og ungdommer i ethvert klasserom som sliter med ulike problemer som påvirker «skolehjernen», som ofte kan handle om forhold utenfor skolen. Da er vi nødt til å undersøke *hvorfor* så mange barn og ungdommer sliter på skolen. I Høyre sin verden er det ofte kun ett svar, uansett hva spørsmålet er: Mer av det samme, mer norsk, mer matte, mer regning, og «bedre lærere» er det som skal til, selvsagt ispedd testing, leksepress og konkurranse.

Men kvalitet i skolen handler om forståelse for at veien til bedre resultater er mangfoldig. Der mer systematisk trening og tid til øving hjelper noen til bedre leseferdigheter, er utvikling av vennskap og en trygg plass i fellesskapet det som skal til for andre. Og der noen trenger tett, faglig oppfølging i tradisjonelle klasseromssituasjoner for å mestre det grunnleggende eller nå til himmels, er andre avhengig av å utfolde seg med faglige utfordringer i praktiske og utforskende situasjoner for å oppnå det samme.

Det er mye vi ikke vet om framtida, men vi vet at kreative evner, utforskning og nyskaping vil bli enda viktigere enn det er i dag. Denne framtida må reflekteres i skolens arbeid og elevenes læringshverdag. Praktisk-estetisk læring kan bidra til å gi barn mestringsopplevelser, selvtillit og samhandlingskompetanse. Grunnskolen har utviklet seg i en stadig mer teoretisk retning og praktiske ferdigheter har i stor grad blitt nedprioritert. Dette påvirker også interessen for de yrkesfaglige studieretningene på videregående. Derfor vil SV jobbe for et bredere kunnskapssyn og styrke undervisningen i disse fagene. Undervisningen i alle fag bør tilrettelegge for utforskende og aktive læringsprosesser. Dette gir bedre resultater for elevene, og er samtidig verdifullt for et næringsliv som i økende grad er utsatt for internasjonal konkurranse og krav til nyskaping og hurtig omstilling.

Oslo SV vil:

- Sikre at Osloskolene har gode fasiliteter for fysisk aktivitet, inkludert god tilgang på svømmehaller.
- Fjerne eller endre rapporteringskrav som bidrar til å redusere skolens samfunnsmandat.
- Gjennomføre forsøk med alternative vurderingsformer.
- Gjennomføre forsøk med leksefri skole og andre alternative måter å organisere leksearbeidet på.
- Bidra aktivt i fagfornyelsen for å sikre læreplaner for dybdelæring.

AKS – på vei mot en helhetlig skoledag

SV har kjempet gjennom gratis kjernetid i aktivitetsskolen (AKS) for 5500 barn i åtte bydeler siden vi kom i byråd. Gratis AKS er en suksesshistorie og den største barnereformen i Oslo på mange år. Deltagelse i AKS er avgjørende for sosial integrering, god språkutvikling, lek og læring. Alle barn skal være med på leken og læringen. SV vil kjempe for gratis kjernetid i aktivitetsskolen over hele byen. Dette er første skritt på veien mot en helhetlig skoledag som er gratis for alle, hvor det er rom for aktiv og variert læring og hvor leksearbeidet gjøres på skolen sammen med lærer – ikke hjemme på kveldstid

Oslo SV vil:

- Utvide gratis kjernetid i AKS til hele Oslo.
- Jobbe for en tettere integrering mellom skole og AKS som sikrer at barn får en helhetlig skolehverdag.
- Jobbe for styrket kvalitet i aktivitetsskoletilbudet i samarbeid med aktører som idretten, Oslo kulturskole og lokale fritidstilbud.

Samarbeid med barn og unge

Det er bare barn og unge i skolen i dag som vet hvordan det kjennes å være elev i Osloskolen. Barn og unge er Norges mest underutnyttede ressurs. Dersom vi skal skape en skole som virkelig oppleves som god og nyttig for elevene, er vi nødt til å innhente kunnskapen fra hovedpersonene selv. Barn og unge har mye kunnskap om livene sine og hva som trengs for å skape et godt og trygt læringsmiljø.

Lærere, skoleledere, helsesøstre, vernepleiere, barne- og ungdomsarbeidere, miljøarbeidere, assistenter og andre voksne i skolen må skape en praksis der vi lytter til elevene og lar deres stemme få betydning for skoleutviklingen. Dette kan skje gjennom formelle organer som for eksempel elevråd og ungdommens bystyre. Det er da avgjørende at elevenes medvirkning handler om skolens kjernevirksomhet. Elever må ha reell innflytelse på hvordan skolene driver planlegging, gjennomføring og evaluering av faglig og sosial læring og i arbeidet med å bygge inkluderende fellesskap.

Vel så viktig er imidlertid den mer uformelle kontakten mellom elever og voksne. Når barn og unge selv blir spurt om hva de trenger for en bedre skoledag, er svaret tydelig: «Vi trenger lærere som kan, tør og vil snakke skikkelig med oss». Da må vi politisk sørge for å gi lærerne tid og kompetanse til å ha slike samtaler, og vi må bidra til en skolekultur der profesjonsetikk, verdisyn og læringssyn er sentralt i skoleutviklingen.

Oslo SV vil:

- Øke elevenes og elevrådenes innflytelse på skolens kjernevirksomhet.
- Bidra til at skolene utarbeider systemer for å bruke elevenes erfaringskunnskap aktivt i skoleutviklingen.
- Sikre at barn og unge er reelle samarbeidspartnere i utviklingen av skolen.

Trygt læringsmiljø og god helse

Tydelige stemmer i skoledebatten har løftet fram behovet for å få flere yrkesgrupper inn i skolen. Forskning viser en sterk økning i stress og stressrelaterte sykdommer hos barn og unge. Noen av disse blir stressa av skolen selv, mens andre sliter med traumer og erfaringer som setter hjernen i konstant alarmberedskap

Det er viktig for elevenes helse at skolen har et godt fysisk arbeidsmiljø, herunder godt vedlikeholdte skolebygninger. SVs skolepolitikk må ses i sammenheng med byrådets satsninger på folkehelse generelt, med særlig vekt på tidlig avdekking av sosiale forhold som kan skade barns utvikling, herunder vold, omsorgssvikt og overgrep. SV vil styrke arbeidet med barn og unges psykiske helse, gjennom tverrfaglige, ubyråkratiske lavterskeltilbud der barn og unge oppholder seg, i tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Samtidig må vi sikre at bemanningsnormen for helsesøstre oppfylles på den enkelte skole. Et tettere samarbeid mellom skolen og andre tjenester, som barnevern, skolehelsetjenesten, og NAV er avgjørende.

Oslo SV vil:

- Sørge for at ungdom har gode og lett tilgjengelige helsetilbud gjennom skolehelsetjenesten, fritidsaktiviteter og andre tilbud.
- Ha flere yrkesgrupper inn i skolen som bygger et lag sammen med elevene.
- Utvikle tverrfaglige lavterskeltilbud der barn og unge oppholder seg, i tett samarbeid med spesialisthelsetjenesten.
- Jobbe for at bemanningsnormen for helsesøstre oppfylles på den enkelte skole.
- Videreutvikle folkehelsesatsingen «Barnehjernevernet» som har fokus på tidlig avdekking av sosiale forhold som kan skade barns utvikling, herunder vold, omsorgssvikt og overgrep, og sikre hjelp som ivaretar barnas trygghet og helse.
- Sette arbeidet mot mobbing og for et positivt inkluderende skolemiljø øverst på skolenes prioriteringsliste.
- Gjennomføre forsøk med gratis skolemat i tråd med byrådserklæringen.
- Sikre elevene i barne- og ungdomsskolen minst en times fysisk aktivitet hver dag. Det skal legges vekt på et mangfold av aktivitetsformer.

Skolen skal bidra til å utjevne levekårsforskjeller

Oslo kjennetegnes av et positivt mangfold som er en styrke for alle i byen. Samtidig har byen vår store utfordringer knyttet til levekårsforskjeller. For eksempel vokser 18 000 barn opp i fattige familier. Denne virkeligheten må også ha betydning for hvordan vi driver skole.

Det er bred enighet om at det er et problem at skolen bidrar til å reprodusere sosiale skiller. Men skolen kan ikke ha ansvaret for å utjevne forskjellene i samfunnet alene. Skolen vil aldri kunne utlikne ulikhetene som skapes av andre strukturer som oppvekstmiljø, helseforskjeller eller foreldrenes utdanning. Mange forskjeller skapes også av arv, formue, diskriminering eller dårlig integrering.

Derfor kan ikke skolen brukes som en form for vikarierende argument for å snike seg unna andre utjevne tiltak i samfunnet. Men skolen kan bidra til at det ikke er foreldrenes utdanningsbakgrunn som bestemmer hvor mye de lærer, og hvilke muligheter de får seinere i livet. Forskning forteller oss at flere av SVs viktige skolepolitiske tiltak på en og samme tid er bra for alle elever, og aller viktigst nettopp dem som trenger det mest. Dette gjelder for eksempel økt lærertetthet, skolelekser sammen med lærer, skolemat, og gratis AKS med kultur- og idrettstilbud. Med andre ord er SV-skolen også sosialt utjevne

og en viktig del av vår helhetlige kamp mot de økende forskjellene vi ser kommer som resultat av den blå regjeringas politikk.

Oslo SV vil:

- Vurdere alternativer til den karakterbaserte opptaksordningen til videregående skoler
- Endre finansieringsordningen i videregående skole
- Gjennomgå erfaringene med den nye ressursfordelingsmodellen med mål om å sikre en fordeling som ivaretar alle elever uansett behov, og et godt læringsmiljø på alle skoler
- Styrke lære kandidatordningen gjennom informasjon om ordningen, tettere oppfølging av kandidaten og økt tilskudd til bedriftene.
- Begrense etablering av nye privatskoler
- Utvikle en handlingsplan for å styrke mulighetene til å ta fagutdanning og styrke søkningen til yrkesfag
- Bidra til tettere samarbeid for å sikre en god overgang fra grunnskolen til videregående skole
- Begrensningene i retten til videregående utdanning må fjernes. Videregående skole må ha ansvar og økonomisk handlerom for å gi voksne som ønsker det utdanningstilbud tilpasset deres realkompetanse fra tidligere utdanning og arbeidserfaring fram til fag-/svennebreve

Oslo en kunnskapsby for livslang læring

Oslo skal være en kunnskapsby med muligheter til livslang læring. Byen huser to av Norges største høyere utdanningsinstitusjoner, flere mindre læresteder, fagskoler og voksenopplæring. Som hovedstad har vi et spesielt ansvar å ta vare på studenter og voksne elever som ønsker å tilegne seg ny kunnskap og kompetanse i byen vår. Oslo SV mener at kommunen skal være en god vertskommune og jobbe for at Oslo skal bli den beste studiebyen i landet, med blant annet flere studentboliger, studenthjelp ved studiestart og god dialog med lærestedene, de ansatte og studentene. SV ønsker å jobbe for bedre voksenopplæring, blant annet ved å utvide alternative veier til yrkesfagkompetanse som Helsfyr-modellen. Oslo skal også jobbe aktiv med å bedre vilkårene for byens fagskoler.

Oslo SV vil:

- Skaffe flere studentboliger i byen
- Jobbe for en bedre studiestart for byens studenter med hjelp med å finne et sted og bo, og midlertidig bosted
- Sørge for faste møtepunkter med byens læresteder, ansatte, studenter og elever
- Utvide voksenopplæringstilbudet gjennom for eksempel å utvide tilbud som Helsfyr-modellen